

— »ona ne utegne«; deklica tudi ne *leta* po gradu (str. 11.) nego *bega* ali kakorkoli; »proč teči« (str. 11.), Zakaj »zlodi« (str. 15.) in ne »zlodej?« Zakaj »oribati« (str. 16.) in ne »odrgniti, otrreti?« — »Kralji in cesarji . . . so res že velike »živine« (str. 27.). Kupec je *postal bled* (str. 34.), prav: prebledel. »Ven teči« (str. 35.), »vratica« (str. 35.) »vratam« (str. 53.). — Nasprotno pa so nam jako po volji besede kakor »rodno (suhu zlató«, »zgroziti se na tla« = zgruditi se od strahu, in še nekaj drugih.

V 30. snopiči so natisnjeni trije izvorni spisi gospé *Pauline Pajkove*: »Najdenec«, »Dneva ne pové nobena pratka« in »Nekoliko besedíc o ženskem vprašanju«. Zadnja dva sta znana že od drugje; »Najdenec«, preprosta, vendar pa zanimljiva povest, še ni bil nikjer natisnjen. Zdi se nam, da govori kmetsko dekcle na strani 15. vendele nekoliko premodro. — V 31. snopiči se pričenjajo *E. Herolda* »Slike iz Prage«, o katerih izpregovorimo kaj več, kadar bodo zvršene, 32. snopič pa obseza dve povesti: »Ne bodimo lipov les«, spisal *Fr. Pravda* (Vojteh Hlinka), poslovenil *Šimon Pomolov*, in noveleto »Blazni goslar«, češki spisal *Josip Kajetan Tjhl*, poslovenil *A. Petrič*. Prvi obraz opisuje, kakó se je v vasi Popačini na prigovarjanje žida Cunjarja ustanovila nemška šola in kakó se je naposled zopet odpravila, noveleta »Blazni goslar« pa je po svoji dispoziciji takó zmedena, da ne več prav ničesar, ako jo prečitaš samó jedenkrat.

Popotnikov koledar za slovenske učitelje. Sestavil in založil *Mihael J. Nerat*, uadučitelj in urednik Popotnikov v Mariboru. — To je že osmi letnik tega koledarja, ki obseza poleg koledarskih stvari popoln imenik šolskih oblastev, učiteljišč, ljudskih šol in učiteljskega osebja po Južnem Štajerskem, Kranjskem, in slovenskem delu Koroškega po stanji začetkom šolskega leta 1894./95. Lani je koledar izostal iz raznih vzrokov; kolikor pa vemo, pogrešali so ga močno učiteljski krogi, zató smo uverjeni, da dobí letošnji koledar tem več odjemnikov med učiteljstvom, pa tudi med drugim občinstvom, ki se zanimlje za šolske stvari. Koledar prinaša na prvi strani lepo izvedeno sliko g. ravnatelja H. Schreinerja, častnega člana »Zaveze slovenskih učiteljskih društev«. Cena vezanemu izvodu 1 glđ. 30 kr., po pošti 5 kr. več. Naročnina se pošilja upravništvu »Popotnika« v Mariboru.

Triindvajset cerkvenih napevov za moški zbor. Zložil *Ign. Hladnik*. Op. 21. Natisnil in založil R. Milic. — Ako bi hoteli označiti to delo takó rekoč po impresionistiškem načinu moderne francoske kritike, tedaj bi bili prvi vtiski: osladnost, brezmiselnost, praznosta. Pri nas pa je, hvala Bogu, korenita nemška „šolmašterska“ kritika za sedaj še tako čislana, da moramo zvezek vendarle opisati nekoliko podrobneje, ali vsaj rečene prve vtiske opravičiti pótém dedakciji, lepo kategoriziranih z I., 1., a i. t. d.; sosebno tudi nečemo, da bi nas kritika naših kritik nekoliko polasala, kakor se je že zgodilo. Torej I. Prikladna cerkvena pesem bodi pač, ako je namenjena jako dobrim kristjanom, zlogovita, strogo cerkvena, liturgiška, za druge ljudi pa bodi vsaj religiozna, pobožna (nam bi bilo že zadnje svojstvo oovolj). Po dobri polovici gorenjih pesmij bi se dalo, ako se pojo nekoliko živahneje, kaj uspešno — marširati. Občinstvo samo pa naj razsodi, ali se morda spominja kje gregorijanskega ali drugačnega korala à la marcia; nam vsaj ni bilo nikoli, poslušajočim Radeckega koračnico, pobožno pri srci. — II. Vsaka skladba bodi pač v čisto glasbenem oziru nekoliko bogata, kar se dostaje melodiških, ritmiških in harmoniških odnošajev. Gledé melodije ne zahtevamo od cerkvene pesmi nič bujnosti — melodija tudi ni baš slaba stran Hladnikovih napevov, samo da zaman iščeš v njih cerkvene melodije, le poredkoma pa iztakneš kaj plemenitih. — Ritmika: Številke 1., 3., 4., 5., 6., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20. pričenjajo vse z istim ritmiškim motivom, s punktirano četrtrinko, varijirano z nastopom ali brez njega, tedaj kakor nalašč za korakanje! — Ocenjevalec pred menoj je v nekovem poročilu z Janovim

licem pesmi označil za harmoniško originalne, zanimljive. Pač res. Kdor more v 23 zborih v dvotaktóvnih oddelkih kadencirati od pete do prve in od prve do pete stopinje, tega lahko imenujemo zanimljivega, kar se dostaje njega doslednosti. Odprimo prvi „Tantum ergo“. Prva kadenca: G, C. Druga: G, C. Tretja: C G. Četrta: G, C. Peta: C, G. Šesta G. Sedma G, C. Modulacije se skladatelj, pač kot nodoslednosti v izbranem tonovskem načinu, dosledno izogiblje. Potrebno zlo pa je, da se časih izogue v tonovski način dominante, nekolikokrat celo v način subdominante. Ti mali modulatorski grehi pa niso vselej brez kazni. Tako se je v štev. 2. skladatelj iz B-dura spustil v F-dur, in le drzen vratolomen skok ga je zopet srečno privedel v B dur. — Da v svoji analizi ne pozabimo nobene točke: zunanja oprava vse zbirke je vredna tople pohvale: lep tisek, lepe note na lepem popirji. In končno zasebni pouk, katerega smo si pridobili iz skladeb? Da za skladanje ni sreba samo nadarjenosti, nego tudi temeljitih teoretskih studij in zlasti dobrega, izčiščenega ukusa. In dalje še zasebnejši pouk: da je kdo lahko prav dober kristjan, ob tem pa jako slab glasbenik! *K. Hoffmeister.*

»Jugoslavjanski Stenograf«. Početkom meseca januarja stopi »Jugosla v janski Stenograf« v VI. tečaj v novi obliki, povečanem obsegu in z obilejšo vsebino, uredovan po svojem prejšnjem programu. Imel bode novo posebno prilogo: »Glasnik, kulturno-zgodovinski za južne Slavjane« s slikami. Izhajal pa bode mesečno (razven meseca avgusta in septembra) v zvezkih po 2¹/₂ tiskane pole (okolo 40 strani) velike osmerke) v slovenskem, hrvaškem, srbskem in bolgarskem jeziku z latinico in cirilico. »Jugoslavjanski stenograf« bode prinašal članke o svoji stroki, potem o pisanju sploh, o pisalnih strojih i. t. d., »Glasnik« pa bode imel te-le oddelke: cerkev in šola, književnost in umetnost, glasba in gledališče, naravoslovje in potovanje, trgovina in obrt, promet, društvene novice in raznoterosti. V vsakem oddelku se nahajajo dopisi ali kratke novice iz raznih krajev na slovanskem jugu. Cena listu zajedno s prilogo ostane ista, dasi bode skoraj trikrat večji od prejšnjih letnikov, t. j. za vse leto 2 gld. 50 kr. Naročnina se pošilja z mednarodnimi poštnimi nakaznicami uredniku g. prof. A. Bezenšku v Plovdiv ali pa g. Drag. Hribarju v Celje, kjer bode list izhajal.

Ilustrirana izdaja Prešérnovih pesmij. Knjigarna Bambergova pripravlja ilustrirano izdajo Prešérnovih pesmij. Imeli smo si priliko ogledati nekatere ilustracije — mimogredé bodi omenjeno, da so se izdelale v Parizu — in priznati moramo, da so krasne, umetniško dovršene. To bode res izdaja, ki se lahko položi na vsako salonsko mizo, dostojna prvega našega pesnika, čegar dosedanje izdaje niso, da bi se baš ponašali ž njimi. Dobiti utegnemo novega Prešérna okolo Velike noči.

Slovensko časopisje. Goriška »Soča« je nastopila letos svoj petindvajseti tečaj in bode izhajala odslej v povečani obliki; cena ji ostane dosedanja, namreč 4 gld. 20 kr. za vse leto. List pazno razpravlja goriške stvari, ozira se pa tudi na druge slovenske pokrajine. — »Primorac«, ki je bil doslej priloga »Soči«, izhajal bode kot samostojen list vsak drugi torek; cena 80 kr. za vse leto. Oba lista priporočamo svojim čitateljem. Mimo »Soče« in »Primorca« izdaja urednik g. A. Gabržšek dobro znano »Slovansko knjižnico« in od novega leta tudi »Knjižnico za mladino«. Vidi se iz tega, da je „Goriška tiskarna“ središče književnega delovanja na Goriškem; zato je vredna najboljših podpore.

— Dijaški list »Vesna« je ob novem letu prestal izhajati zaradi preslabe gmotne podpore.

Slovensko gledališče. Predstave meseca decembra m. l. so se vrstile takó-le: Dne 1. decembra se je predstavljala gluma »Zakotni pisac«, dne 4. in 7. decembra opera »Prodana nevesta«, dne 9. decembra národna igra »Čarovnica pri jezeru«, dne 13. de-